

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai licenciátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Filosofie: Logică, Geneologie Logika, Ismeretelmélet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	András István						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	András István						
2.4 Tanulmányi év	2014/15	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	6	melyből: 3.2 előadás	4	3.3 szeminárium	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	84	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					15
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					5
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	119				
3.8 A félév össz-óraszama	56				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• tábla, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A logika szabályának ismertetése. • Elsajátítani a szillogisztikus következtetést , a helyes bizonyítás módszereit. Azoknak a sklasztikus módszereknek és egyéb tudományos módszereknek megismertetése, melyekkel a helyes gondolkodásban előrehaladhatnak a hallgatók. • Az ismeretelmélet részben a hallgatók megkülönböztetési képességeinek fejlesztésére fektetjük a hangsúlyt. • Tárgyaljuk a szkepticizmust, amely kétségbe vonja az ember igazságismerő képességét. Majd foglalkozunk az igazság és a bizonyosság végső kritériumával. Azután próbálunk megismerkedni a megismerés három fontos forrásával: az experientia, az értelem gondolkodása (cogitatio mentis) és a hit vagy tekintély (fides et auctoritas) helyes szabályaival és azok alkalmazásával. A végén tárgyaljuk a mai különböző ismeretelméleti irányzatokat, főleg a relativizmust, hogy a leendő lelkipásztorok képesek legyenek a tévedéseit felfedezni. •
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • középiskolás filozófiai ismeretek • a fogalmak ismerete

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • az egyetemi hallgatók sajátítsák el a helyes, szabatos, együvé-néző, következetes gondolkodást. Legyenek képesek világos fogalmakat, igaz ítéleteket és mondatokat alkotni. •
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A helyes megkülönböztetés kifejlesztése • Az igazság és a tévedés felfedezésének képességi fejlesztése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A filozófia fogalma, etimológiája, reális meghatározása. A keresztény filozófia jellegzetességei. A Logika fogalma.	előadás, magyarázat	Turay: 6-17, 48-56.
A fogalom vagy idea. A fogalom fajtái. Praedicabilia. Arbor Porphyriana.	előadás, magyarázat	Bolberitz: 11-22; 35-37.
A kategóriák.	előadás, magyarázat	Bolberitz: 23-35
Az ítélet és fajtái. A mondat. Az emberi nyelv.	előadás, magyarázat	Bolberitz: 52-66
A következtetés. A szillogizmus igazsága és helyessége.	előadás, magyarázat	Bolberitz: 78-83
A szillogizmus figurái és módjai.	előadás, magyarázat	Fischl: 101-109
A meghatározás. A felosztás.	előadás, magyarázat	Bolberitz: 38-48
A bizonyítás	előadás, magyarázat	Bolberitz: 96-108
A módszer. A tudományok	előadás, magyarázat	Vries: 29-48
A Kritika neve, tárgya, felosztása. Az értelem	előadás, magyarázat	Vries: 1-13

megismerő képessége.		
A kételkedés- szkeptikus magatartás. Descartes a bizonyossági alapról.	előadás, magyarázat	Descartes – Discours: 5-7; 26-28; 132-133
A megismerés intencionalitása, közvetlensége és struktúrája.	előadás, magyarázat	Vries – Lotz: 121-130
A megismerés igazsága és bizonyossága.	előadás, magyarázat	Vries – Lotz: 29-48
Hít vagy tekintély. Testimonium orale, scriptum	előadás, magyarázat	Vries – Lotz: 72-77
Empirizmus, pozitívizmus, neopozitívizmus. Agnoszticizmus, szubjektívizmus-relatívizmus. Tradicionalizmus, fenomenalizmus, fenomenológia, intuicionizmus, pragmatizmus.	előadás, magyarázat	Weissmahr: 20-56

Könyvészet

- ARISTOTEL: Categorii, Despre interpretare (Trad. C. Noica), București 2005
- BOLBERITZ P.: Bevezetés a Logikába, Budapest 1981
- BRUGGER, W.: Philosophisches Wörterbuch, Freiburg 1980
- FISCHL, J.: Logik. Lehrbuch, Graz 1967
- JÄGER, P.: Logika. Kursus, Gyulafehérvár 2003
- JÄGER, P.: Curs de Logică, Alba Iulia 2005
- LECHNÉ, Egri Zs.: Nyelvtan, Helyesírás, Fogalmazás. Munkafüzet, Szeged 2002
- SCHÜTZ, Antal: A bölcsélet elemei, Budapest 1946
- THOMAS de Aquino: Summa Theologiae, pars I., Taurini 1922
- TURAY A. – BOLBERITZ P. – NYÍRI T.: A filozófia, Budapest 1993.
- DESCARTES, R.: Discours de la méthode, frz.-dt., Hamburg 1969
- DE VRIES, J.: Critica, Frigurgi Brisgoviae 1937
- JÄGER, P.: Ismeretelmélet vagy Kritika. Kursus, Gyulafehérvár 2003
- JÄGER P.: Curs de gnoseologie sau Critică, Alba Iulia 2004
- KANT, I.: Kritik der reinen Vernunft, Darmstadt 1956
- KANT, I.: Critica rațiunii pure, București 1994
- KELLER, A.: Allgemeine Erkenntnislehre, Stuttgart 1990
- SCHULTE, G.: Philosophie, Köln 2001
- THOMAS de Aquino: De veritate, in Quaest. disp., Turin-Roma 1953
- TURAY, A.: Ismeretelmélet. Jegyzet, Debrecen 1984
- WEISSMAHR, B.: Bevezetés az ismeretelméletbe, Róma 1978.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A bizonyosság. A végső kritérium.	előadás, beszélgetés	
A megismerés forrásai.	előadás, beszélgetés	
A belső és külső tapasztalás.	előadás, beszélgetés	
A bizonyítás	előadás, beszélgetés	
Cogitatio mentis.	előadás, beszélgetés	
Az általános fogalom.	előadás, beszélgetés	
Logikai elvek.	előadás, beszélgetés	
Az emberi gondolkodás határai.	előadás, beszélgetés	

Könyvészet

- AUGUSTIN, Fericitul: Confessiones. Mărturisiri, București 1994
- BALTHASAR, Hans Urs von: Wahrheit (Bd. 1: Wahrheit der Welt), Einsiedeln 1947
- De VRIES, J. u. LOTZ, J.B.: Philosophie im Grundriss, Würzburg 1969
- DONAT, Josephus: Logica. Critica. Ontologia, Oeniponte 1935 (Latine)
- HEIDEGGER, Martin: Einführung in die Metaphysik, Tübingen 1966

- HUSSERL, Edmund: Logische Untersuchungen, I – II, Tübingen 1968
- KLAUS, G.: Spezielle Erkenntnislehre, Berlin 1966
- KROPP, G.: Erkenntnislehre. Allgemeine Grundlegung, Berlin 1950
- KUTSCHERA, F. V.: Grundfragen der Erkenntnistheorie, Berlin, New York 1982
- PETERS, Francis E.: Terenii filozofiei grecești, București 1993
- PLATON: Phaidon, București 1994
- POPPER, K. R.: Objektive Erkenntnis, Hamburg 1974
- RAHNER, Karl: Geist in Welt, München 1957
- SEXTUS Empiricus: Grundriß der pyrrhonischen Skepsis, Frankfurt/M. 1968
- TAMÁS, Aquinoi Szent: Szemelvényekben, magyar – latin, Budapest 1943
- Van STEENBERGHEN, Fernand: Erkenntnislehre, Einsiedeln 1950
- WILD, Ch.: Philosophische Skepsis, Königstein/Taunus 1980
- WITTGENSTEIN, Ludwig, Über Gewißheit, Frankfurt/M 1970
- WIEDMANN, Franz: Das Problem der Gewißheit, München 1966
- WUST, Peter: Ungewißheit und Wagnis, München 1962
- VARGA v. KIBÉD, Alexander: Einführung in die Erkenntnislehre, München 1963
- BRUGGER, Walter: Einleitung in die Philosophie und Erkenntnislehre, Pullach 1959
- Szótár: Walter BRUGGER, Philosophisches Wörterbuch, Freiburg 1980.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- a dogmatika és morális teológiai tantárgyak tanításához az ismeretek megalapozása
- a helyes gondolkodó ember formálása

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás, beszélgetés	Első vizsgaidőpontban	záróvizsga	2/3
10.5 Szeminárium	szemeszter idején	parciális vizsga	1/3
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadott kurzus és szeminárium keretén belül feldolgozott anyag általános ismerete, esetlegesen a tanár rávezetésével 			

Kitöltés dátuma

2014. május 2.

Előadás felelőse

András István

Szeminárium felelőse

András István

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2014. május 5.

Intézetigazgató

Dr. Székely Dénes